

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL

Česká
republika

„Hlídáme veřejný zájem, hájíme efektivní a
odpovědnou správu země“

Pakty integrity – občanské kontrolní
mechanismy ochrany peněžních
prostředků EU.

CO JSOU PAKTY

INTEGRITY?

Transparency International - Česká republika (TI) je nevládní neziskovou organizací, jejímž posláním je mapovat stav korupce v ČR a svou činností aktivně přispívat k jejímu omezování. TI se zaměřuje především na prosazování systémových změn v oblasti veřejné správy, legislativy a soukromého sektoru. Kromě projektů, které se dlouhodobě věnují konkrétním oblastem (například financování politických stran, justici či organizovanému zločinu), TI také vyšetřuje konkrétní kauzy a poskytuje právní a vzdělávací služby.

Pakty integrity

Praha, 2016

Více informací o projektu na www.transparency.cz/pakty-integrity/

Grafická úprava: Transparency International - Česká republika, o.p.s.

©2016 Transparency International - Česká republika, o.p.s.

Financováno z prostředků Evropské komise

Pakty integrity jsou nástrojem pro předcházení korupci ve veřejných zakázkách. Jsou v podstatě dohodou mezi úřadem nabízejícím zakázku (dále jen "zadavatel") a společnostmi, které podávají nabídku (dále jen "uchazeč"), že se zdrží korupce, protizákonných dohod, vydírání a dalších korupčních praktik po dobu smluvního vztahu. Pro zajištění odpovědnosti zahrnují Pakty integrity také monitorovací systém obvykle ze strany organizací občanské společnosti.

Pakty integrity se používají od devadesátých let minulého století a byly aplikovány ve více než 15 zemích a 300 individuálních případech. Pomáhají šetřit peníze daňových poplatníků, zajišťují, že projekty a veřejné stavby jsou realizovány efektivně, a brání neoprávněnému obohacení. Nad rámec samotného dopadu na proces konkrétní zakázky se Pakty integrity snaží vytvořit prostředí důvěry v proces veřejného rozhodování, pohostinnější investiční prostředí a získat veřejnou podporu pro velké státní zakázky, privatizaci či udělování licencí.

Pro jaké typy smluv lze Pakty integrity využít?

Pakty integrity lze použít v celé řadě situací. Mohou být použity pro

- stavební smlouvy,
- smlouvy o dodávkách,
- strojírenské, architektonické nebo jiné poradenské smlouvy
- státní povolení, licence nebo koncese, nebo k vládou regulované služby (jako jsou telekomunikace, dodávky vody nebo sběr odpadu),
- programy privatizace státního majetku
- další dodavatelské smlouvy.

Kdy by měly být Pakt integrity zahájen?

Kdykoli je to možné, měl by se Pakt Integrity vztahovat na veškeré činnosti spojené se smlouvou, od identifikace potřeby veřejné zakázky, přípravy výběrového řízení, předvýběru uchazečů, samotného předkládání nabídek a uzavírání smluv, přes realizaci smlouvy, její dokončení a uvedení plnění do provozu.

Kdo jsou partneři Paktu integrity?

V přípravné fázi řízení (od identifikace potřeby pro zadávání veřejných zakázek až do okamžiku zveřejnění výzvy k podávání nabídek) jsou partnerskými stranami Paktu integrity zadavatel a monitor.

Ve fázi nabídky se k Paktu integrity připojují uchazeči podávající nabídku na plnění předmětu veřejné zakázky.

Ve třetí, závěrečné fázi, což je realizace smlouvy podepsané vítězem veřejné zakázky, jsou partnery pouze úspěšný uchazeč, zadavatel a monitor.

K Paktu integrity se mohou připojit také sponzoři a investoři či subdodavatelé uchazečů.

Monitor pozorně sleduje všechny fáze procesu a plnění smlouvy a signalizuje oběma stranám případné nezákonné dílčí postupy. K jeho povinnostem patří také zpracování pravidelných zpráv o transparentnosti a regulérnosti postupu, které jsou veřejně dostupné.

Jaké jsou hlavní součásti Paktu integrity?

Pakt integrity se uzavírá na konkrétní projekt mezi zadavatelem, který projekt realizuje, monitorem a uchazečem. Hlavními součástmi jsou:

- Závazek zadavatele, že jeho úředníci nebudou vyžadovat ani nepřijímá úplatky, dary nebo platby jakéhokoli druhu a budou uplatňovat příslušné disciplinární, občanské či trestní sankce v případě přestoupení zákona.
- Prohlášení každého uchazeče, že neposkytl a neposkytne žádné úplatky za účelem získání nebo udržení smlouvy.
- Závazek každého uchazeče zpřístupnit komukoli veškeré platby provedené v souvislosti s příslušnou smlouvou.
- Výslovný souhlas každého uchazeče, že závazky a povinnosti zůstávají pro vítězného uchazeče v platnosti po dobu naplnění předmětu smlouvy.
- Uchazeči musí mít etický kodex firmy a program jeho uplatňování („compliance programme“) v rámci celé společnosti.
- Sankce za porušení prohlášení nebo závazků ze strany uchazeče, jakými jsou např. odmítnutí nebo ztráta smlouvy, propadnutí nabídek nebo pojistek proti škodám či jiných záruk, odpovědnost za škody způsobené zadavatelem a konkurenčními uchazeči, vyloučení uchazeče zadavatelem na stanovenou dobu
- Nezávislý externí odborný monitor, který má široké oprávnění a funkce.

Jak se hradí náklady monitora?

Náklady na realizaci Paktu integrity se mohou lišit v závislosti na realizaci dohody, konkrétních činnostech a složitosti nabídkových řízení. Ať tak či onak, zkušenosti ukázaly, že tvoří velmi malé procento nákladů na projekt a mohou být pokryty z různých zdrojů:

- vlastní zdroje řídicího orgánu,
- příspěvky od dárců,
- poplatky uchazečů,
- kombinace výše uvedených.

Proč se zapojit do Paktu integrity?

Pakty integrity zvyšují transparentnost a odpovědnost, posilují důvěru ve veřejné orgány a státní zakázky, přispívají k dobrému jménu státních institucí, přinášejí úsporu nákladů a posilují konkurenci díky lepšímu zadávání veřejných zakázek.

Jednoduchý a flexibilní nástroj

Pakty integrity jsou v podstatě smlouvy stanovující práva a povinnosti všech stran v procesu veřejných zakázek. Jsou velmi jednoduché, flexibilní a přizpůsobivé:

- mohou být realizovány v rámci běžné pravomoci zadavatelů,
- umožňují realizaci potřebných standardů bez nutnosti dodatečné právní úpravy,
- můžou být aplikovány na širokou škálu a velikost veřejných zakázek.

Posílení důvěry veřejnosti

- Pakty integrity umožňují vládám získávat a posilovat veřejnou podporu pro státní veřejné zakázky, privatizace a vydávání licencí a vyhnout se dopadům nedůvěry a ztráty reputace spojených s výskytem korupce u vysoce citlivých projektů.
- Použití Paktů integrity umožňuje posílení důvěry a zlepšení důvěryhodnosti a legitimacy zadavatele: každý je připraven porobit průběh své veřejné zakázky kontrole nezávislého monitora a jeho prostřednictvím i veřejnosti, nemá co skrývat.
- Pakty integrity vytváří důvěru ve veřejné rozhodování nad rámec individuálního dopadu na předmětnou zakázku a podporují vytváření příznivějšího investičního prostředí.

Zajištění kvality projektu a snížení nákladů

Pakty integrity umožňují vládám redukovat vysoké náklady a negativní dopady korupce ve veřejných zakázkách pomocí:

- zaručení „fair play“: to motivuje zájemce předložit nejlepší možnou nabídku a následně realizovat smlouvu nejlepším možným způsobem – žádný z účastníků nebude požívat skrytých výhod;
- umožnění brzkého zjištění problémů: včasná řešení jsou levnější a zabraňují zpoždění při realizaci projektů.

Zkvalitňování procesů veřejných zakázek pro budoucí projekty

- Pakty integrity mohou přesně určit systémové odchylky ve způsobu práce zadavatele, který, pokud se opraví, povede ke značnému zlepšení všech budoucích veřejných zakázek.
- Pakty integrity mohou také podpořit institucionální změny, jako je zvýšené využívání systémů elektronického zadávání, zjednodušení administrativy a lepší regulační opatření.

Splnění očekávání

Národní protikorupční preventivní opatření vyžadují občané, ale i Evropská unie:

- Nová opatření Politiky soudržnosti zavedla nové regulační povinnosti pro národní řídicí orgány, které vyžadují, aby byla zavedena vhodná opatření pro předcházení podvodům cestou identifikace a řešení možných rizikových oblastí.
- Protikorupční opatření členských států EU jsou hodnocena Evropskou komisí v protikorupční zprávě, která je publikována každé dva roky (další vyjde v roce 2016).

Ukázat vedoucí postavení

Zadavatelé mohou ukázat, že jsou inovativní a řídí se příkladem. Z tohoto pohledu Pakty integrity:

- podporují veřejné činitele odhodlané bojovat s korupcí a chránit svoji dobře odvedenou práci ve složitých projektech;
- posilují občanskou společnost v jejím přínosu k integritě veřejných zakázek.

Transparency International – Česká republika, o. p. s.

Sokolovská 143
180 00 Praha 8
Tel. +420 224 240 895-7

**„Hlídáme veřejný
zájem, hájíme
efektivní
a odpovědnou
správu země“**

Bankovní číslo účtu Transparency International Česká republika,
o. p. s. vedeného u Fio banky, a. s. (pobočka banky na Praze 1)
je 2100385154/2010

www.transparency.cz
posta@transparency.cz
[@Transparency_CZ](https://www.instagram.com/Transparency_CZ)

© Transparency International ČR Všechna práva vyhrazena